

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXIV. — Izdan in razposlan dne 10. aprila 1906.

Vsebina: (Št. 79 in 80.) 79. Ukaz o dopolnitvi reda o poštni taksi z dne 25. novembra 1899 l. — 80. Ukaz o predpisih v obrambo, da ne trči na morju ladja ob ladjo.

79.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 31. marca 1906. l.,

o dopolnitvi reda o poštni taksi z dne 25. novembra 1899. l. (drž. zak. št. 231).

I. Med §§ 17 in 18 poštnega taksnega reda naj se vstavi § 17 a:

Prejemno naznanilo za priporočena pisma.

Pošiljač priporočenega pisma lahko ob oddaji zahteva, da ga namembni poštni urad obvesti o prihodu pisma. Za tako uradno obvestilo (prejemno naznanilo) mora plačati pošiljač 25 h pristojbine, ki naj se plača s poštino in priporočnino vred s tem, da se prilepijo frankoznamke na pismu samem. Pošiljač takega pisma naj na sprednji strani očitno zapiše: „R. E.“ in na zadnji strani pove svoj natančni naslov.

II. Ukaz, ki velja samo za tuzemski poštni promet, dobi moč 1. dne maja 1906. l.

Auersperg s. r.

80.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 10. aprila 1906. l.

o predpisih v obrambo, da ne trči na morju ladja ob ladjo.

Uvodna določila.

Vse ladje na planem morju in v vodah, ki so ž njim v zvezi ter so plovne za morske ladje, se morajo držati nastopnih predpisov.

Po zmislu teh predpisov je šteti vsako ladjo, katera plove z jadri in ne s parom, za „jadrenico“, vsako s parom plovočo ladjo pa, bodi si da ima hkratu tudi jadra ali ne, za „parnico“.

Beseda „parnica“ obsega vsako ladjo, katera se pomika naprej s strojevno silo.

Po zmislu teh predpisov je ladja „plovoča (ob plovbi)“, če ni niti zasidrana niti ne pritrjena na kopnem, niti ne tiči na dnu.

Luči in znamenja.

V teh predpisih pomenja beseda „viden“, če se uporablja na luči, toliko, kakor viden v temni noči ob čistem ozračju.

Člen 1.

Predpise o lučih je izpolnjevati o vsakem vremenu od solnčega zahoda do solnčnega vzhoda; med tem časom se ne smejo kazati nobene druge luči, ki bi se utegnile zamenjati s predpisanimi.

Člen 2.

Plovoča parnica mora imeti:

- a) Na prednjem jamboru ali pred njim, ali pa če je ladja brez prednjega jambora, na prednjem delu ladje belo, svetlo luč v višini vsaj šestih metrov nad truplom ladje — in če presega širina ladje šest metrov, v višini nad truplom ladje, ki ni manjša nego širina ladje — a nikdar ni treba imeti te luči više nego dvanajst metrov nad truplom. Ta luč mora biti uravnana in nameščena tako, da meče nepretrgoma svetlobo čez lok obzorja dvajsetih kompasovih črt, in to od ravno spredaj deset črt na vsako stran ladje, to je dve črti nad prečno mer nazaj na vsako stran, ter mora biti tako močna, da je vidna na razdaljo vsaj petih morskih milj.
- b) Na desni strani zeleno luč, tako uravnano in nameščeno, da meče nepretrgoma svetlobo čez lok obzorja desetih kompasovih črt od ravno spredaj na desno stran, torej dve črti nad prečno mer nazaj na desno stran, ter tako močno, da je vidna na razdaljo vsaj dveh morskih milj.
- c) Na levi strani rdečo luč, tako uravnano in nameščeno, da meče nepretrgoma svetlobo čez lok obzorja desetih kompasovih črt od ravno spredaj na levo stran, torej dve črti nad prečno mer nazaj na levo stran, ter tako močno, da je vidna na razdaljo vsaj dveh morskih milj.
- d) Omenjena zelena in pa rdeča stranska luč mora imeti na notranji strani vsaka svoj ščit, ki štrli najmanj enindevetdeset centimetrov pred lučjo toliko, da luči ni videti čez provo z druge strani.
- e) Plovoča parnica sme imeti še drugo luč enake kakovosti, kakršna je pod a) popisana luč. Obe ti luči se morata namestiti v smeri podseka (kilja) tako, da je ena vsaj pet metrov višja od druge in da je, kar se tiče vzajemnega reda, spodnja luč pred višjo. Navpična razdalja teh dveh luči bodi manjša, nego njuna vodoravna razdalja.

Člen 3.

Parnica, ki vleče drugo ladjo, mora imeti mimo stranskih luči dve svetli, beli luči, navpik drugo nad drugo, oddaljeni med seboj vsaj dva metra; ako vleče več nego eno ladjo, mora imeti nadaljnjo svetlo, belo luč dva metra nad ali pod obema omenjenima lučima tedaj, kadar znaša dolžina vlaka od zadka vlekoče ladje do zadka zadnje vlečene ladje več nego stoosemdeset metrov. Vsaka teh luči mora biti tako močna, prav tam nameščena in ravno tako uravnana, kakor bela, v členu 2. a) omenjena luč, izvzemši tretjo luč, ki sme biti v višini vsaj štirih metrov nad truplom ladje.

Taka parnica sme imeti majhno belo luč za strojevim dimnikom ali zadnjim jamborom, da se more vlečena ladja krmiti po nji, vendar ne sme biti taka luč vidna od prečne smeri.

Člen 4.

- a) Ladja, ki je vsled kakega prigodka nekretna, mora imeti v isti višini, katera je določena za belo luč, omenjeno v členu 2. a) — in če je parnica, namesto bele luči — dve rdeči luči na mestu, na katerem sta najbolj vidni, navpik drugo nad drugo in vsaj dva metra narazen ter tako močni, da sta vidni okrog po vsem obzorju na razdaljo vsaj dveh morskih milj. Podnevu mora imeti taka ladja dve črni krogli ali znamenili s premerom po šestdeset centimetrov, navpik drugo nad drugo, in ne manj narazen kakor dva metra, na mestu, na katerem sta najbolj vidni.
- b) Ladja, katera ima opraviti s polaganjem ali vzdiganjem telegrafskega kablja, mora imeti na mestu, ki je določeno za belo, v členu 2. a) omenjeno luč, — in če je parnica, namesto bele luči — tri luči, navpik drugo na drugo in narazen vsaj po dva metra. Najvišja in najspodnejša teh luči morata biti rdeči, srednja pa bela, ter vse tri morajo biti tako močne, da so vidne okrog po vsem obzorju na razdaljo vsaj dveh morskih milj. Podnevu mora imeti taka ladja — navpik drugo nad drugim in vsaj dva metra narazen na mestu, kjer so najbolj vidna — tri znamenila po vsaj šestdeset centimetrov v premeru, od katerih je najvišje in najspodnejše kroglasto in rdeče, srednje pa rombasto in belo.

- c) V tem členu omenjene ladje ne smejo imeti stranskih luči, če ne plovejo, če pa plovejo, ju morajo imeti.
- d) Luči in znamenila, ki jih morajo imeti ladje po tem členu, bodo drugim ladjam v znamenje, da je ladja, ki jih ima, nekretna in zato ne more iti s poti.

Ta znamenja niso znamenja ladij v sili ali takih ladij, ki zahtevajo pomoč.

Znamenja v sili obsega člen 31.

Člen 5.

Plovoča jadrenica in vsaka ladja, ki je vlečena, mora imeti tiste luči, ki so v členu 2. predpisane za plovočo parnico, izvzemši tamkaj omenjene bele luči, ki jih ne sme imeti nikoli.

Člen 6.

Kadarkoli se, kakor na malih, ob slabem vremenu plovočih ladjah, ne dadó trdno namestiti zelene in rdeče stranske luči, morajo vendar biti te luči prižgane ter pripravljene, da se lahko rabijo takoj. Kadar se bližajo druge ladje ali se bližata taka ladja drugim ladjam, je izpostaviti te luči na dotičnih straneh o pravem času, da se zabrani, da ne bi trčili ladjam skupaj, in to tako, da bodo luči kolikor moči vidne, a da zelene luči ne bo videti z leve strani, rdeče pa ne z desne strani in, ako mogoče, da ju ne bo videti na dotični strani več kakor dve črti čez prečno smer nazaj.

Da bo raba teh prenosnih luči tem varnejša in lažja, morajo biti svetilnice namazane zunaj z barvo luči, katero kažejo, ter imeti pripravne ščitke.

Člen 7.

Parnice, imajoče prostornosti manj nego štiri-deset bečev, potem plovila na vesla ali jadra, imajoča prostornosti manj nego dvajset bečev, in pa ladjice (barke) na vesla niso dolžne, ob plovbi imeti v členu 2. a), b) in c) omenjene luči, pač pa morajo, če jih nimajo, imeti nastopne luči:

1. Parnice s prostornostjo manj nego štiri-desetih bečev, morajo imeti:

- a) Na sprednjem delu ladje ali na strojevem dimniku ali pred njim, kjer jo je najbolje videti, in visoko vsaj tri metre nad planico svetlo belo luč, uravnano in nameščeno tako, kakor je predpisano v členu 2. a), in tako močno, da je vidna na razdaljo vsaj dveh morskih milj.

- b) Zeleni in rdeči stranski luči, uravnani in nameščeni tako, kakor je predpisano v členu 2. b) in c), in močni tako, da sta vidni na razdaljo vsaj ene morske milje; ali pa dvobarvno svetilnico, ki kaže zeleno in rdečo luč od ravno spredaj do dveh črt čez prečno smer nazaj na dotični strani. Take svetilnice je treba imeti ne manj nego en meter visoko pod belo lučjo.

2. Male parne ladjice (barke), kakor jih imajo morske ladje, smejo imeti belo luč manj visoko nego tri metre nad planico, vsekakor pa nad svetilnico, omenjeno v točki 1. b).

3. Plovila na vesla ali jadra, imajoča prostornosti manj nego dvajset bečev, morajo imeti pripravljeno, da jo lahko rabijo takoj, svetilnico z zelenim steklom na eni in rdečim steklom na drugi strani, katero je, kadar se približata plovila drugim ladjam, ali se mu približajo druge ladje, o pravem času, da se zabrani, da ne trči ladja ob nje, pokazati tako, da ne bo videti zelene luči z leve strani, rdeče luči pa ne z desne strani.

4. Ladjice (barke) na vesla ali jadra morajo imeti, da jo lahko rabijo takoj, belo luč, katero je, da se zabrani, da ne trčijo na nje druge ladje, izpostaviti začasno in o pravem času.

V tem členu omenjene ladje niso dolžne, imeti v členu 4. a) in v členu 11. (zadnjem odstavku) predpisane luči.

Člen 8.

Luči za lavdska plovila.

Lavdska plovila, ki so na svoji postaji v lavdski službi, naj ne imajo za druga plovila predpisanih luči, ampak naj imajo v celem okrožju vidno belo luč na vrhu jambora in naj mimo tega kažejo v kratkih presledkih, najmanj pa vsakih petnajst minut, eno ali več migljajočih luči.

Kadar se jim približajo druga plovila na majhno razdaljo ali ona drugim povelom, tedaj morajo imeti stranske luči vžgane pripravljene, da jih lahko

rabijo takoj, ter morajo z njimi zalesketavati, ali jih v kratkih presledkih pokazovati, da naznanijo smer, v kateri so pristala. Zelena luč pri tem ne sme biti vidna na levi, rdeča pa ne na desni strani.

Ako je lavdsko plovilo take vrste, da mora pristati k ladjam, ako hoče lavda stopiti na krov, mu je treba le kazati belo luč, namesto da bi jo imelo na vrhu jambora, in sme namesto zgoraj omenjenih dveh barvnih svetilk rabiti svetilnico z zelenim steklom na eni, z rdečim pa na drugi strani tako, kakor predpisuje člen 7 pod točko 3.

Lavdsko plovilo, ki je določeno edino za službo državnih lavd ali lavd, ki imajo pravico za izvrševanje obrti, mora imeti, ako opravlja na svoji postaji lavdsko službo in ni zasidrano, poleg luči, predpisanih za vsa lavdska plovila, $2\frac{1}{2}$ metra pod belo vrhno lučjo v celem okrožju na dve morski milji vidno rdečo luč in tudi barvne stranske luči, ki so predpisane za plovila na vožnji.

Ako je tako parno plovilo na svoji postaji v lavdski službi zasidrano, ima poleg luči, predpisanih za vsa lavdska plovila, tudi prej omenjeno rdečo luč, ne pa barvnih stranskih luči.

Lavdska plovila morajo imeti luči, ki so predpisane drugim plovilom enake prostornosti, ako nimajo opraviti v svoji postaji z lavdsko službo.

Člen 9.

Luči in znamenja za ribiška plovila.

Ribiška plovila ob plovbi morajo imeti, ako niso po tem členu dolžna imeti ali kazati v nastopnem oznamenjene luči, za plovoča plovila njihove prostornine predpisane luči.

- a) Odprte ladjice (barke) — to so ladjice, ki niso z docela čez nje segajočim krovom zavarovane, da v nje ne udere morska voda, — morajo imeti, ako ribarijo po noči in imajo pri tem nastavljeno kako lovilno orodje, ki sega od ladjice v plovno vodo na manj nego 46 metrov vodoravne razdalje, v celem okrožju vidno belo luč.

Ako sega njih lovilno orodje dalje nego na 46 metrov vodoravne razdalje od ladjice v plovno vodo, morajo kazati poleg prej omenjene luči, če se jim bližajo druga plovila ali če se same bližajo drugim plovilom, drugo

belo luč, vsaj 1 meter nižje nego prvo luč in od nje vodoravno oddaljeno vsaj $1\frac{1}{2}$ metra, v smeri nastavljenega lovilnega orodja.

- b) Plovila, ki ribarijo z gonilnimi mrežami, izvzemši odprte ladjice, morajo imeti, dokler so mreže povsem ali deloma v vodi, dve beli luči, kjer se morejo najbolje videti. Te luči morata biti tako nameščeni, da znaša njiju navpična razdalja najmanj 2 in k večjemu $4\frac{1}{2}$ metra, njiju vodoravna razdalja, merjena v črti podladja, najmanj $1\frac{1}{2}$ metra in k večjemu 3 metre. Spodnja teh luči mora biti v smeri mreže in obe morata biti vidni najmanj 3 morske milje v celem okrožju.

V sredozemskem morju in v obrežnem vodovju japonskem in korejskem ribiške jadrenice z manj nego 20 bečvami kosmate prostornine niso dolžne imeti spodnjo teh luči, kazati pa morajo, ako je nimajo, enako nameščeno belo, najmanj eno morskilo miljo vidno luč, če se jim bližajo druga plovila ali če se same bližajo drugim plovilom.

- c) Plovila, ki ribarijo z vrvmi, izvzemši odprte ladjice, morajo imeti iste luči, kakor plovila, ki ribarijo z gonilnimi mrežami (b), če stojé pri vrveh ali plovejo ponje (in ako niso niti zasidrana, niti pritrjena, kakor je popisano v naslednjem pod l).

Kadar peljejo ali vlečejo vrvi, morajo imeti, kakršna so, luči, ki so predpisane za parno plovilo, oziroma za plovilo na jadra.

V sredozemskem morju in v obrežnem vodovju japonskem in korejskem ribiške jadrenice z manj nego 20 bečvami kosmate prostornine niso dolžne imeti spodnjo teh luči; kazati pa morajo, ako je nimajo, enako nameščeno v smeri vrvi belo, najmanj eno morskilo miljo vidno luč, če se jim bližajo druga plovila ali če se same bližajo drugim plovilom.

- d) Plovila, ki ribarijo z orodjem na dnu, in med katerimi se umevajo vobče plovila, ki vlečejo kako lovilno orodje čez morskilo dno, imajo in to:

1. Parna plovila: namesto bele luči, omenjene v členu 2. pod a), trobarvno svetilnico, tako urejeno, da daje od ravno spredaj do dveh črt na obe strani belo luč, in od dveh črt do deset črt od spredaj na desno zeleno, na levi strani rdečo luč, vrhutega najmanj 2 metra in k večjemu $3\frac{1}{2}$ metre pod tro-

barvno svetilnico drugo svetilnico z belo, v cellem okrožju vidno lučjo.

2. Plovila na jadra: v cellem okrožju vidno belo luč. Razen tega morajo te jadrenice, kadar se jim bližajo druga plovila ali kadar se same bližajo drugim plovilom, pravčasno pokazati plapolajoči ogenj ali bakljo, kjer se more najbolje videti.

Vse pod *d* omenjene luči morajo biti vidne najmanj na 2 morski milj.

- e) Plovila, ki ribarijo z mrežami, ki se vlečejo na dnu, in tako tudi z mrežo za strganje ostrig, morajo tudi imeti in kazati luči, predpisane pod *d* za ribiče z orodjem na dnu.
- f) Plapolajoči ognji in delovne luči se smejo na ribiških plovilih rabiti vsakčas poleg predpisanih luči.
- g) Zasidrano mora imeti vsako ribiško plovilo, ki je krajše nego 46 metrov, belo, najmanj eno morsko miljo v cellem okrožju vidno luč.

Plovila, ki so dolga 46 metrov ali več, morajo imeti luč ob sidru in poleg nje drugo luč, kakor določa člen 11.

Ako je zasidrano plovilo kakršnekoli dolžine vezano z nastavljenim ribiškim orodjem, mora, kadar se mu bližajo druga plovila, pokazati še eno belo luč, vsaj en meter nižje nego luč ob sidru in vodoravno najmanj $1\frac{1}{2}$ metra oddaljeno od nje, v smeri orodja.

- h) Trdno stoječa plovila, ki ne plovejo, ker se je njih lovilno orodje obesilo na kaki skali ali kaki drugi zapreki, morajo imeti luči, ki so predpisane plovilom na sidru. Podnevi morajo dobiti v nastopnem pod *k* omenjeno dnevno znamenje. V megli, v temotnem vremenu, v snegu ali hudih nalivih morajo dajati zvočno znamenje, ki je predpisano za plovila na sidru. (Glej člen 15, *d* in zadnji odstavek.)
- i) V megli, temotnem vremenu, metežu ali hudih nalivih morajo plovila, ki stojé ob gonilnih mrežah ali imajo nastavljene vrvi, ki ribarijo z orodjem na dnu ali z vlačnimi mrežami katerekoli vrste — ako so to plovila z 20 bečvami ali več kosmate prostornine — vsaj vsako minuto dajati glas, in sicer parna plovila s parno piščalko ali sireno, plovila na jadra pa z rogom za meglo. Po vsakem glasu je treba zvoniti z zvoncem.

Ribiška plovila z manjšo kosmato prostornino nego 20 bečev niso dolžna dajati prej omenjena znamenja; ako jih pa ne dajejo, morajo vsaj vsako minuto oddati kako drugo izdatno zvočno znamenje.

- k) Podnevi morajo plovila, ki ribarijo z mrežami, vrvmi ali orodji na dnu, ako plovejo, vsakemu bližajočemu se plovilu naznaniti svoje opravilo, s tem, da razobesijo kako košaro ali kako drugo posebno znamenje, kjer se more najbolje videti.

Ako so taka plovila zasidrana, dokler je nastavljeno njih lovilno orodje, morajo pokazati, če se jim bližajo druga plovila, isto znamenje na strani, na kateri morejo pluti mimo njih.

Plovila, ki morajo imeti ali kazati v tem členu povedane luči, niso dolžna imeti v točki *a* člena 4 in v zadnjem odstavku člena 11 predpisane luči.

Člen 10.

Ladja, katero prehiti druga ladja, mora tej zadnji ladji kazati z zadka belo luč ali migljajočo luč.

Bela luč, katero je treba kazati po tem členu, sme biti nameščena v svetilnici, ki pa mora biti v tem primeru tako uravnana in opremljena s ščitki, da meče nepretrgoma luč čez lok obzorja dvanajstih kompasovih črt in to od ravno zadaj šest črt na vsako stran ladje, in da je luč vidna na razdaljo vsej ene morske milje. Tako luč je treba imeti, če le mogoče, v isti višini kakor stranske luči.

Člen 11.

Ladja, dolga manj nego šestinštirideset metrov, mora imeti, če je zasidrana, spredaj kje, kjer jo je najbolje videti, pa ne više kakor šest metrov nad truplom, belo luč v svetilnici, ki je uravnana tako, da meče jasno, enakomerno, nepretrgoma luč krog vsega obzorja, vidno na razdaljo vsaj ene morske milje.

Ladja, dolga šestinštirideset in več metrov mora, če je zasidrana, imeti na sprednjem delu v višini ne manj nego šestih metrov in ne več nego dvanajst metrov nad truplom ravno tako luč in na zadku ali blizu zadka v višini ne več nego pet metrov pod sprednjo lučjo drugo tako luč.

Za dolžino ladje je šteti dolžino, povedano v vpisnici.

Ladja, ki je zadela na dno v plovni vodi ali blizu nje, mora imeti zgoraj omenjeno luč, oziroma zgoraj omenjene luči in pa rdeči, v členu 4. a) omenjeni luči.

Člen 12.

Vsaka ladja sme, če je to potrebno, da obrne nase pozornost, kazati mimo luči, zahtevanih v teh predpisih, tudi še migljajoče luči ali dati kako pokalno znamenje, toda tako, da se to ne bo moglo zamenjati z znamenjem za silo.

Člen 13.

Noben teh predpisov ne prikrajšuje veljavnosti posebnih predpisov, ki jih je katera koli vlada izdala zastran imetja nadaljnjih stalnih ali znamenilnih luči za dve ali več vojnih ladij ali za ladje, plovoče v spremstvu (*convoy*), niti ne omejuje kazanja spoznavalnih znamenj, ki so jih vpeljali imetniki ladij in odobrile njih vlade, ter ki so se redno vpisala in razglasila.

Člen 14.

Parnica, ki plove samo z jadri, pa ima strojevni dimnik pokoncu, mora imeti podnevu črno kroglo ali znamenilo s premerom šestdesetih centimetrov spredaj tam, kjer jo je najbolje videti.

Zvočna znamenja ob temotnem vremenu.

Člen 15.

Vsa v tem členu za plovoče ladje predpisana znamenja morajo dajati:

1. „Parnice“ s parno piščalko ali sireno.
2. „Jadrenice in vlečene ladje“ z rogom za meglo.

V tem členu rabljeni besedi „zategnjeni zvok“ pomenjata zvok, ki traja štiri do šest sekund.

Parnica mora imeti močno piščalko ali sireno, na katero se piska s paro ali drugim pomočkom namesto pare in ki je nameščena tako, da ne zadržuje njenega zvoka nobena ovira; nadalje mora imeti močan, z mehničnimi pomočki gnan rog za meglo in mimo tega tudi glasno pojoč zvon.

(V vseh primerih, v katerih ukazujejo ti predpisi zvon, sme biti zvon zamenjen na turških ladjah

z bobnom ali tudi gongom, kjer se na manjših morskih ladjah rabijo taki nastroji.)

Jadrenica dvajsetih in več bečev kosmate prostornine mora imeti podoben rog za meglo ter enak zvon.

Ob megli, grdem vremenu, metežu in hudih nalivih bodisi podnevu ali po noči, se morajo uporabljati v tem členu popisana znamenja tako-le:

- a) Plovoča parnica mora dajati v presledkih ne več kakor dveh minut zategnjen zvok.
- b) Plovoča parnica, ki se je ustavila in ne gre več dalje, mora dajati v presledkih ne več nego dveh minut dva zategnjena zvoka s presledkom blizu ene sekunde med njima.
- c) Plovoča jadrenica mora dajati v presledkih ne več nego ene minute, če vesla s šijami leve strani, po en zvok, če pa vesla s šijami desne strani, po dva zaporedna zvoka, in če vesla z vetrom od prečne smeri do nazaj, tri zaporedne zvoke.
- d) Zasidrana ladja mora v presledkih ne več nego ene minute hitro zvoniti z zvonom okoli pet sekund.
- e) Vlekoča ladja, potem ladja, ki ima opraviti s polaganjem in vzdiganjem telegrafskega kablja, in pa plovoča ladja, ki ne more iti s poti bližajoči se ladji, ker je nekretna ali nesposobna za kretanje, kakršno zahtevajo ti predpisi, mora dajati namesto znamenj, predpisanih v točki a) in c) tega člena, v presledkih ne več nego dveh minut tri zaporedne zvoke, in to en zategnjen zvok, za katerim prideta dva kratka zvoka. Vlečena ladja sme dati to znamenje, drugega znamenja pa ne sme dati nobenega.

Plovila na vesla in ladjice manjše kosmate prostornosti kakor dvajsetih bečev niso dolžne, dajati spredaj omenjena znamenja, pač pa morajo, če jih ne dajejo, dajati v presledkih ne več nego ene minute kako drugo močno zvočno znamenje.

Zmanjšava brzine ladij ob temotnem vremenu.

Člen 16.

Vsaka ladja mora ob megli, grdem vremenu, metežu ali hudih nalivih pluti zmerno brzo, skrbno se oziraje na dane okolnosti in razmere.

Parnica, ki sliši, kakor se ji zdi, iz prečne smeri do spredaj znamenje za meglo s kake ladje, katere pozicija je negotova, mora, v kolikor to dopuščajo dane okolnosti, ustaviti stroj in potem pluti oprezno, dokler ne mine nevarnost, da bi trčila ob ono ladjo.

Pravila za krmarjenje in jadranje.

U v o d.

Nevarnost, da trči ladja ob ladjo, se dá, če to pripuščajo okolnosti, ugotoviti s skrbnim opazovanjem kompasovega ogla bližajoče se ladje. Če se ogel ne izpremeni znatno, tedaj si je treba misliti, da preti taka nevarnost.

Člen 17.

Če se bližata dve jadrenici tako, da preti nevarnost, da trčita druga ob drugo, tedaj mora ena izmed njiju iti drugi s poti tako le, namreč:

- a) Ladja s polnim vetrom mora isti s poti ladji, jadrajoči v veter.
- b) Ladja, jadrajoča s šijami leve strani v veter, mora iti s poti ladji, jadrajoči s šijami desne strani v veter.
- c) Če jadrata obe ladji s polnim vetrom, pa imata veter na raznih straneh, tedaj mora ladja, ki ima veter z leve strani, iti s poti drugi ladji.
- d) Če imata obe s polnim vetrom jadrajoči ladji veter z iste strani, tedaj mora nad vetrom jadrajoča ladja iti s poti ladji, jadrajoči pod vetrom.
- e) Ladja, jadrajoča pred vetrom, mora iti s poti drugi ladji.

Člen 18.

Kadar se srečata dve parnici v ravno nasprotni ali skoraj nasprotni smeri, tako da se je bati, da trčita druga ob drugo, tedaj morata obe premeniti svoj tek na levo stran, da bosta mogli potem na desni strani svobodno iti druga mimo druge.

Ta člen se uporablja samo tedaj, kadar se dve ladji srečata v ravno nasprotni ali skoraj nasprotni smeri, tako da se je bati, da trčita druga ob drugo, a ne uporablja se na ladje, katere lahko gredo svobodno druga mimo druge, če obe obdržita svojo smer.

Posamezni primeri, na katere se nanaša ta člen, so tisti, kadar gre vsaka teh ladij naravnost ali skoraj naravnost na drugo, ali z drugimi besedami, tisti primeri, v katerih vidi podnevu vsaka ladja jambore druge ladje v isti črti ali skoraj v isti črti s svojimi jambori; po noči pa tisti primeri, v katerih stoji vsaka ladja tako, da vidi obé stranski luči druge ladje.

Ta člen se ne uporablja podnevu na primere, kadar ladja vidi, da druga ladja prekrizuje njen tek pred plečem (čelom), ali po noči na primere, kadar stoji rdeča luč ene ladje nasproti rdeči luči druge ladje, ali kadar stoji zelena luč ene ladje nasproti zeleni luči druge ladje, ali kadar je spredaj videti rdečo luč brez zelene luči ali zeleno luč brez rdeče luči, ali kadar se obe luči, rdeča in pa zelena luč, vidita v kaki drugačni smeri kakor ravno spredaj.

Člen 19.

Kadar se križata teka dveh parnic, da se je bati, da trčita druga ob drugo, tedaj mora iti s poti tista parnica, katera ima drugo na svoji desni strani.

Člen 20.

Kadar ploveta parnica in jadrenica v takih smereh, da se je bati, da trčita druga ob drugo, tedaj mora parnica iti s poti jadrenici.

Člen 21.

Kadar mora iti po kateremkoli teh pravil ena izmed dveh ladij s poti drugi ladji, tedaj mora druga obdržati svoj tek in svojo brzino.

[Kadar je vsled temotnega vremena ali iz drugih vzrokov taka ladja tako blizu druge, da se s kretanjem ladje, ki je dolžna iti s poti, ne more zabraniti nevarnost, da ne bi trčili druga od drugo, tedaj mora tudi prva ladja opraviti tako kretanje, ki je najbolj primerno, da se zabrani, da ne trčita ladji skupaj. (Prim. člen 27. in 29.)].

Člen 22.

Vsaka ladja, ki je po teh predpisih dolžna, iti drugi ladji s poti, ne sme, če to dopuščajo okolnosti, prekrizati teka druge ladje pred njenim plečem.

Člen 23.

Vsaka parnica, ki je po teh predpisih dolžna, iti drugi ladji s poti, mora, ko se ji približa, zmanjšati, če treba, svojo brzino ali se ustaviti ali pa iti nazaj.

Člen 24.

Ne kraté kakega v teh predpisih obseženega določila mora vsaka ladja, ki prehití drugo, iti s poti ladji, katero je prehitela.

Vsako ladjo, ki se bliža drugi ladji iz smeri, ki leži več kakor dve črti zadaj za prečno merjo te zadnje ladje, — to je iz take pozicije k ladji, katero misli prehiteti, da ne more po noči videti nobene od obeh stranskih luči te zadnje ladje, — je šteti za prehitvajočo. Nobena nadaljnja prememba ogla med obema ladjama ne more iz prehitvajoče ladje napraviti križajočo po zmislu teh predpisov ali pa oprostí prehitvajoče ladje dolžnosti, da gre s poti ladji, katero je prehitela, dokler ni ona popolnoma šla mimo nje in ni popolnoma prosta.

Ker ne more prehitvajoča ladja podnevu vselej gotovo vedeti, je-li bolj spredaj ali bolj zadaj od omenjene smeri druge ladje, zato se mora, kadar ona dvomi o tem, šteti za prihitvajočo ladjo ter iti s poti.

Člen 25.

V ozki plovni vodi (vodotočih) se mora vsaka parnica, če je to varno in mogoče, držati tiste strani plovne vode ali srede vodotoča, ki leži od ladje na pravo.

Člen 26.

Plovoče jadrenice morajo iti s poti tistim plovilom na jadra ali ladjicam, ki lové ribe z mrežami ali vrvmi. To določilo ne daje nobenemu plovilu ali ladji, ki lovi ribe, pravice, zastavljati plovno vodo, ki jo rabijo druge ladje kakor ribiška plovila in ribiške ladjice.

Člen 27.

Pazeč in razlagajoč sprednja pravila se je ozirati na vse nevarnosti plovstva in nevarnosti, da trčita dve ladji skupaj, ter tudi na take posebne okolnosti, po katerih bi utegnulo biti potrebno, odstopiti od zgoranjih pravil, da se odvrne neposredna nevarnost.

Zvočna znamenja za ladje, ki vidijo druga drugo.

Člen 28.

Besedi: „Kratek zvok“, kateri se rabita v tem členu, pomenita zvok, ki traja prilično eno sekundo.

Kadar vidita dve ladji druga drugo, tedaj mora plovoča parnica, ki ima po tukaj danih predpisih pravico in dolžnost, oditi v drug tek, naznaniti to premembo smeri z nastopnimi znamenji iz svoje piščalke ali sirene, namreč:

Kratek zvok pomenja: „Jaz grem v smer na pravo“.

Dva kratka zvoka pomenjata: „Jaz grem v smér na levo“.

Trije kratki zvoki pomenjajo: „Moj stroj gre s polno silo nazaj“.

Dolžnost primerne opreznosti.

Člen 29.

Noben teh predpisov ne oprošča ladje, njenega lastnika, vodnika ali moštva nasledkov kake nemarnosti v imetju luči ali v rabi znamenj, ali nasledkov tega, da se je zanemaril primeren izgled, ali pa nasledkov, da se je zanemarila kaka po navadni mornarski šegi ali po drugačnih okolnostih primera zahtevana naredba varnosti.

Pridržek gledé predpisov za pristanišča in za plovstvo po notranjih vodah.

Člen 30.

Noben teh predpisov ne prikrajšuje veljavnosti takih posebnih predpisov, ki jih v pravi obliki izda lokalno oblastvo zastran plovstva v katerem koli pristanišču, po katerikoli reki ali v notranjih vodah.

Znamenja sile.

Člen 31.

Kadar je ladja v sili in zahteva pomoči od drugih ladij ali z brega, tedaj se uporabljajo ali kažejo ta le znamenja skupaj ali pa posamez, namreč:

Podnevu:

1. Strelí iz kanonov (topov) ali druga pokalna znamenja v presledkih blizu ene minute.

2. Znamenje sile *N. C.* mednarodne knjige o znamenjih.

3. Znamenje v daljavo, sestojече iz četveroglate zastave s kroglo vred ali z rečjo, ki je krogli podobna, nad zastavo ali pod zastavo.

4. Nepretrgano trobljenje na aparat za dajanje znamenja za meglo.

Po noči:

1. Strelji iz kanonov (topov) ali druga pokalna znamenja v presledkih blizu ene minute.

2. Zublji (plameni) na ladji (kakor od goreče kotranove bečve ali oljne bečve itd.).

3. Rakete ali svetilne krogle, ki mečejo zvezde raznih barv in vrst, spuščane posamez v kratkih presledkih.

4. Nepretrgano trobljenje na aparat za dajanje znamenja za meglo.

Izvršitvena določila.

Člen 32.

Na vsaki ladji, imajoči nad pet bečev kosmate prostornosti, mora biti po en izvod tega ukaza, katerega je treba na zahtevo mornarskega urada (pristanskega ali konzulskega urada) pokazati.

Člen 33.

Prestopki določil tega ukaza se kaznujejo, v kolikor ni dotičnih dejanj kaznovati po obćih kazenskih zakonih, z denarjem do 200 kron ali z zaprom od 6 ur do 14 dni.

Člen 34.

O kazenskem postopanju veljajo vobće tista določila, ki so sploh v moči zastran kaznovanja prestopkov morske policije.

V stvarih, obravnavanih v tem ukazu, so mornarski uradi (pristanski uradi, konzulski uradi) I., morsko oblastvo II. in trgovinsko ministrstvo III. stopnja.

Kadar potrdi II. stopnja razsodilo I. stopnje, če tudi z olajšavo kazenske izmere, ni več nadaljnega priziva.

Pripadajoče globe se stekajo v marinski podporni zaklad.

Člen 35.

Ta ukaz zadobi moč 1. dne maja 1906. l.

Z istim dnem izgubi moč ukaz trgovinskega ministrstva z dne 17. aprila 1897. l. (drž. zak. št. 95) z dodatkom vred.

Auersperg s. r.

